

บุคลิกภาพและพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัย

นายปราโมทย์ เกษอัมพร

001650

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2522

I16500477

PERSONALITY AND ADMINISTRATIVE BEHAVIOR
OF UNIVERSITY ADMINISTRATORS

MR. PRAMOTE DEJUMPORN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Research
Graduate School
Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์ มุคตสิกภาพและพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัย
โดย นายปราโมทย์ เกษอัมพร
แผนกวิชา ศึกษาศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรรณ ปรุณโชติ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาโทบัณฑิต

..... *Worawit Pruncho* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประคิมรุ้ มุณนาถ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *Dr. Binun* ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวัสดิ์ ประทุมราช)

..... *Dr. Worawit Pruncho* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรรณ ปรุณโชติ)

..... *Dr. Pichayotin* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ ลินลารัตน์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บุคลิกภาพและพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัย

ชื่อนิสิต นายปราโมทย์ เคชอัมพร

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรรณ ปรุณโชติ

แผนกวิชา ศึกษาศาสตร์

ปีการศึกษา 2521

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มุ่งเพื่อศึกษาบุคลิกภาพและพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยสวนกุหลาบภาค ทหาความสัมพันธ์และความสัมพันธ์พหุคูณระหว่างบุคลิกภาพและพฤติกรรมทางการบริหาร กลุ่มตัวอย่างประชากรได้แก่ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสวนกุหลาบภาค 3 แห่งคือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่นและมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 161 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบวัดบุคลิกภาพ ซึ่งวัดลักษณะบุคลิกภาพ 4 ด้านคือด้าน การมีอำนาจอิทธิพล ความรับผิดชอบ ความมั่นคงทางอารมณ์และการเข้าสังคม และแบบวัดพฤติกรรมทางการบริหาร ซึ่งวัดพฤติกรรมทางการบริหาร 2 ด้านคือ ด้านมุ่งงานและด้านมุ่งสัมพันธ์ภาพ แบบวัดทั้งสองมีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง .78 และ .70 ตามลำดับ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีคำนวณหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสหสัมพันธ์ภายใน ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ และการทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติด้วยค่า F-Ratio

ผลการวิจัยพบว่า

1. ลักษณะบุคลิกภาพของผู้บริหารมหาวิทยาลัยสวนกุหลาบภาคมีระดับสูง 3 ด้าน

คือ ด้านการมีอำนาจอิทธิพล ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ส่วน
ด้านการเข้าสังคมมีระดับปานกลาง

2. พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค มีระดับ
สูงทั้ง 2 ด้านคือ ด้านงาน และมุ่งสัมพันธ์ภาพ พฤติกรรมทางการบริหารด้าน
สัมพันธ์ภาพมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านงาน

3. มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างลักษณะบุคลิกภาพ
ด้านการมีอำนาจอิทธิพลกับด้านการเข้าสังคม ($P < .01$) และระหว่างลักษณะบุคลิกภาพ
ด้านความรับผิดชอบกับด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ($P < .01$)

4. มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างบุคลิกภาพทั้ง 4 ด้าน
กับพฤติกรรมทางการบริหารด้านงานคือ ด้านการมีอำนาจอิทธิพล ($P < .01$) ด้านความ
รับผิดชอบ ด้านความมั่นคงทางอารมณ์และด้านการเข้าสังคม ($P < .05$) และระหว่าง
ลักษณะบุคลิกภาพ 2 ด้านคือ ด้านการมีอำนาจอิทธิพลและด้านการเข้าสังคมกับพฤติกรรม
ทางการบริหารด้านมุ่งสัมพันธ์ภาพ ($P < .01$)

5. จากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างลักษณะบุคลิกภาพ 4 ด้าน กับ
พฤติกรรมทางการบริหารในด้านงาน และมุ่งสัมพันธ์ภาพ ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
พหุคูณเป็น .33 และ .31 ตามลำดับ พบว่าบุคลิกภาพทั้ง 4 ด้านสามารถรวมกันทำนาย
พฤติกรรมทางการบริหารแต่ละด้านได้ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01

2

Thesis Title Personality and Administrative Behavior
 of University Administrators

Name Mr. Pramote Dejumporn

Thesis Advisor Assistant Professor Vanna Puranajoti, Ph.D.

Department Educational Research

Academic Year 1978

ABSTRACT

The purpose of this study was to study personality and administrative behavior of provincial university administrators and to investigate relationships and multiple correlation between personality and administrative behavior. The Gordon Personal Profile and the Leader Behavior Description Questionnaires were used to measure personality and administrative behavior, respectively.

The sample consisted of 161 subjects were administrators of three provincial university: Cheingmai, Khonkaen and Songkranakarin University. Data were analyzed to find the mean, Standard Diviations, Intercorrelation coefficients, Multiple correlation coefficients and test of significant by F-Ratio.

The main result were as follow:

1. Administrators had high personality scores in three Personality characteristics: Ascendancy responsibility and Emotional Stability, but the score in socialbility was moderate.

2. Administrators had high administrative Behavior scores in both Initiating Structure and Consideration; but the Consideration was higher than the Initiating Structure.

3. There were positive significant correlations between Ascendancy and Socialbility, and between Responsibility and Emotional Stability at the .01 level.

4. There were positive significant correlation between all four personality characteristics and administrative behavior in Initiating Structure: Ascendancy at the .01 level, Responsibility, Emotional Stability and Socialbility at the .05 level, but there were only two personality characteristics which correlated significantly with the administrative behavior in consideration at the .01 level: Ascendancy and Socialbility.

5. The multiple correlation coefficient of four personality characteristics and administrative behavior in Initiating Structure was .33 and in Consideration was .31 which were significant at the .01 level.

กิติกรรมประกาศ

การดำเนินการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้รับข้อคิดและคำแนะนำเบื้องต้นจาก
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรรณ ปุณฺณโชติ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุม
 การวิจัยนี้ วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ได้สำเร็จด้วยความเรียบร้อย เพราะได้รับความกรุณา
 จากท่านที่ได้ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอา
 ใจใส่อย่างดียิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

อนึ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ขอนแก่น
 และสงขลานครินทร์ รวมทั้งบุคคลอื่นอีกที่ไม่สามารถกล่าวนามไว้ที่นี่ได้ทั้งหมดซึ่งได้ให้
 ความสนับสนุนและร่วมมืออย่างดียิ่งในการวิจัยครั้งนี้

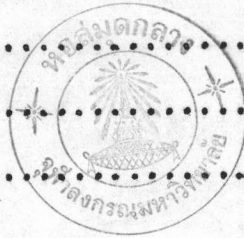
ปราโมทย์ เกษอัมพร

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
รายการตารางประกอบ.....	ฉ
บทที่	

1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมุติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
ความจำกัดของการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
2. วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	9
ความหมายของบุคลิกภาพ.....	10
การวัดบุคลิกภาพ.....	10
ความหมายของผู้นำหรือผู้บริหาร.....	19
พฤติกรรมของผู้นำ.....	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27

3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	36
กลุ่มตัวอย่างประชากร.....	36
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	36
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	37
เกณฑ์การให้คะแนนจากแบบวัด.....	40
การแปลผลคะแนน.....	41
ระดับของคะแนนคุณภาพและพฤติกรรม	
ทางการบริหารที่ใช้ในการแปลผล.....	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
5. สรุปผลการวิจัย.....	68
ขอคนพบ.....	69
อภิปรายผลการวิจัย.....	72
ขอเสนอแนะ.....	75
บรรณานุกรม.....	76
ภาคผนวก.....	82
ประวัติการศึกษา.....	99

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. แสดงค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงชนิดความคงที่ภายในของแบบวัดบุคลิกภาพ โดยวิธีแบ่งครึ่ง.....	39
2. แสดงระดับของคะแนนบุคลิกภาพของผู้บริหารจำแนกตามลักษณะบุคลิกภาพ	44
3. แสดงระดับของคะแนนพฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารจำแนกตาม ลักษณะพฤติกรรม.....	44
4. แสดงจำนวนความถี่และร้อยละของผู้บริหารเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว จำแนกตามมหาวิทยาลัย.....	55
5. แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุดของคะแนน บุคลิกภาพ จำแนกตามลักษณะบุคลิกภาพแต่ละมหาวิทยาลัย และรวม...	56
6. แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุดของคะแนน พฤติกรรมทางการบริหาร จำแนกตามลักษณะพฤติกรรมแต่ละมหาวิทยาลัย และรวม.....	59
7. แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างบุคลิกภาพ และพฤติกรรม ทางการบริหารของผู้บริหารมหาวิทยาลัย.....	60
8. แสดงการหาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณของตัวทำนายบุคลิกภาพ 4 ด้าน กับเกณฑ์พฤติกรรมทางการบริหารคานมุงงาน.....	62
9. แสดงการหาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณของตัวทำนายบุคลิกภาพ 4 ด้าน กับเกณฑ์พฤติกรรมทางการบริหารคานมุงงานสัมพันธ์ภาพ.....	63

ตารางที่

10. แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ 4 ด้านกับพฤติกรรมทางการบริหารคานมุงงาน ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างบุคลิกภาพ 4 ด้าน กับพฤติกรรมทางการบริหารคานมุงงาน คาสถิติ F-Ratio ที่คำนวณ และการทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติ..... 64

11. แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ 4 ด้านกับพฤติกรรมทางการบริหารคานมุงสัมพันธ์ภาพ ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างบุคลิกภาพ 4 ด้าน กับพฤติกรรมทางการบริหารคานมุงสัมพันธ์ภาพ คาสถิติ F-Ratio ที่คำนวณ และการทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติ..... 65

12. แสดงลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย..... 91-97